

ZRELÝ KOMPOST. BEH NA DLHÚ TRAŤ ALEBO OTÁZKA NIEKOĽKÝCH MESIACOV?

Recept na skoré a správne kompostovanie 2.

Starostlivosť o záhradu so sebou počas roka prináša množstvo zeleného záhradného odpadu. Často sa stáva, že ho obyvatelia vyhadzujú do kontajnera, iní ho spaľujú a znepríjemňujú tak život susedom v okolí. Ak nám záleží na prírode a životnom prostredí, je tu jednoduchý a overený spôsob na správne využitie odpadu: premeniť ho na kvalitné hnojivo. A vtedy je reč o kompostovaní.

Vyrobiť kvalitný kompost v priebehu niekoľkých mesiacov nie je nemožné. Dôležité je, aby užitočné baktérie a pôdne organizmy mali pre svoj život vhodné podmienky. Pre urýchlenie rozkladu zeleného odpadu je dôležitý správny výber kompostéra. Jeho výhodou je ochrana biomasy pred nástrahami počasia. Počas dažďa bráni vyplavovaniu živín a naopak, v teplých a veterných dňoch zabraňuje vysychaniu kompostu.

Výber správneho miesta

Pri domácom kompostovaní neexistujú takmer žiadne legislatívne obmedzenia. Pri zakladaní kompostu sa však odporúča zohľadniť niektoré zásady a pravidlá overené v praxi.

Kompostér umiestnite tak, aby:

- bol na vašom pozemku alebo aby ste mali súhlas vlastníka pozemku,
- nebol v blízkosti zdroja pitnej vody ani v záplavovom území,
- bol umiestnený priamo na povrchu zeme: pre zlepšenie prístupu mikroorganizmov a pôdnych organizmov ku kompostovanému materiálu je potrebné zabezpečiť priamy kontakt so zemou,
- nebol vzdialený od zdroja biologického odpadu a prístup k nemu bol pohodlný aj za daždivého počasia,
- nebol vystavený celodennému priamemu slnku (lepší je polotieň),
- ste mali dostatočný priestor okolo zásobníka na manipuláciu s náradím.

Čo všetko možno zužitkovať

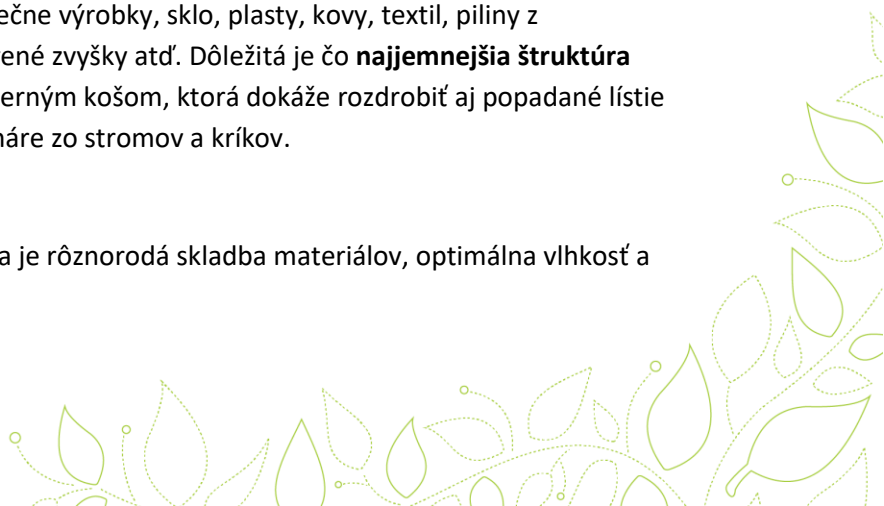
Do kvalitného kompostu môžete pridať skoro všetky organické odpady z dvora, záhrady aj domácnosti. Ideálna je čo najrôznorodejšia zmes materiálov.

Vhodné suroviny na kompostovanie sú: tráva, lístie, seno, slama, burina, hnoj, trus, piliny, drewná štiepka, káva, čaj, podrvené škrupiny z vajec atď. Zvyšky varených jedál sa odporúča dávať len v malých množstvách. Zmiešajte ich s väčším množstvom suchého materiálu.

Do kompostu nepatria: zvyšky mäsa, ryby, mliečne výrobky, sklo, plasty, kovy, textil, piliny z drevotrieky, uhynuté zvieratá, chemicky ošetrované zvyšky atď. Dôležitá je čo **najjemnejšia štruktúra** materiálu. Výdatne vám pomôže kosačka so zberným košom, ktorá dokáže rozdrobiť aj popadané lístie a taktiež **záhradný štiepkovač** na odrezané konáre zo stromov a kríkov.

Základné podmienky kompostovania

Pravidlom úspešného priebehu kompostovania je rôznorodá skladba materiálov, optimálna vlhkosť a dostatok vzduchu.

1. Veľkosť a skladba materiálov

Pri ťažšie rozložiteľných materiáloch (uhlíkatých), ako sú drevo, tvrdšie časti zeleniny či stonky starších rastlín platí základné pravidlo, že čím sú častice menšie, tým rýchlejšie sa skompostujú. Ideálne je využiť záhradný drvič. Mäkké šťavnaté materiály (dusíkaté) ako hnoj, pokosená tráva, kuchynský bioodpad sú ľahko rozložiteľné, tiež je potrebné ich zmenšovať. Dobrý rozklad zabezpečí vyvážené miešanie materiálov. Platí, že dusíkaté materiály musíme zmiešavať s uhlíkatými a ich objemový pomer by sa mal približovať k 1:1.

2. Prístup vzduchu a vody

Užitočné baktérie a pôdne organizmy, ktoré sa starajú o rozklad zeleného odpadu potrebujú okrem živín aj neustály prísun vzduchu a dostatok vlhkosti. Ak im dokážete zabezpečiť vyváženú kombináciu, začnú sa množiť rýchlym tempom. Aj tu platí, že čím menšie častice odpadu do kompostu dáte, tým sa skôr skompostujú. Platí však aj pravidlo, že čím sú častice menšie, tým je medzi nimi menej dutiniek, kde sa môže udržať vzduch. Bez neho kompost iba hnije a zapácha. Preto je potrebné masu z času na čas prevzdušniť pomocou aerátora (prekopávača) kompostu.

3. Správna vlhkosť

Ďalšou podmienkou dobrého kompostovania je správna vlhkosť. Nedostatok vlhkosti spomaľuje až zastavuje proces rozkladu, naopak nadmerná vlhkosť spôsobuje nežiadúci hnilobný proces. Do uzavretého kompostéra sa bez vašej pomoci voda nedostane, preto je dôležité správnu vlhkosť kontrolovať a v prípade potreby ju doplniť poliatím, prípadne znížiť pridaním suchých materiálov. Správnu vlhkosť možno zistiť iba rukou. Ak z materiálu vytlačíte iba niekoľko kvapiek - je všetko v poriadku.

Kedy je kompost zrelý

Vyzretý kompost má hnedú až tmavohnedú farbu, drobnohrudkovitú štruktúru, nezapácha, ale vonia ako lesná pôda. O zrelosti kompostu sa môžete presvedčiť jednoduchým testom klíčivosti. Do nádobky s vlhkým preosiatym kompostom vysejte semienka žeruchy siatej, a ak počas týždňa väčšina semien vyklíči, môžete kompost použiť v záhrade.

Kompostovanie s radosťou!

Text a foto: www.menejodpadu.sk

Publikujeme so súhlasom autora – JRK.

